

Riktlinjer och mål (ägardirektiv) för Huseby Bruk AB

För Huseby Bruk AB nedan kallat bolaget gäller följande direktiv antagna av kommunerna Alvesta och Växjö (ägarna), § 37/2015 av kommunstyrelsen i Alvesta Kommun och § 75/2016 antagna av Växjö. Direktivet skall gälla från årsstämma våren 2015. Direktivet har en långsiktig karaktär men ses över årligen. Direktivet är ett komplement till bolagsordning och aktieägaravtal.

Grunder för verksamhet i bolagsform

Kommunfullmäktige i Alvesta har den 16 december 2014 antagit grunder för kommunal verksamhet i bolagsform – se bilaga 1. Dessa gäller samtliga kommunbolag ägda av Alvesta kommun.

Ägaridé; bolaget skall

- Driva den publika verksamheten vid Huseby bruk så att det är ett attraktivt besöksmål i regionen. Med det avses att utveckla, bevara och synliggöra Huseby Bruks kultur och naturmiljö genom utställningar, visningar, arrangemang, servering och försäljning, trädgårdsodlingar och liknande.
- Marknadsföra, stärka och utveckla Huseby Bruks AB:s varumärke genom ökad intern samverkan med aktörerna på anläggningen och genom ökat samarbeten med externa aktörer
- Skapa förutsättningar så att nya verksamheter och näringar kan utvecklas på området
- Utveckla den intäktsskapande verksamheten
- Verka på affärsmässiga grunder
- Vara ett välskött företag som ger kommunerna avkastning i första hand med verksamhetsnytta och i andra hand i ekonomiska termer

Ekonomi och planering

Mål och planeringsförutsättningar för bolaget är att:

- Följa upp och utvärdera den tillsammans med Statens Fastighetsverks upprättade utvecklingsplanen för Huseby Bruk 2011 – 2020 samt återrapportera uppföljningen till ägarna i samband med årsredovisning. Planen anger mål, strategier och utvecklande insatser.
- Utvecklingsgruppen vid Huseby Bruk, som tillsatts med representanter från berörda aktörer, stämmer av och eventuellt förändrar prioriteringar i planen utifrån de finansiella resurser som är tillgängliga för bolaget.
- Eftersträva att kulturella och kommersiella entreprenörer har verksamhet på Huseby
- Resultat efter bokslutsdispositioner och skatt ska över tid vara positivt och egna intäkter, vid sidan av kommunala driftbidrag, ska öka
- Soliditeten ska bibehållas alternativt öka på sikt (i bokslut 2013 är värdet 39 %)
- Vid frågor som är av principiell betydelse eller av större ekonomisk vikt skall samråd ske med ägarna och ge de möjligheter att underställa frågan respektive kommunfullmäktige

Samordning

- Alla bolag, inkl kommunen, skall samarbeta för gemensam kommunnytta. Motsvarande gäller relationen till Växjö kommun.
- För samordning mellan ägarna kommunerna gäller aktieägaravtalet om samverkan i Huseby Bruk AB. Avtalet tar upp frågor om samordning vad gäller bolagsstämma, årliga överläggningar om bolagets finansiering mellan ägarna och ledningen för bolaget m m – se bilaga 2.
- Tidplanering för bokslut, uppgiftslämnande, revision och årsstämma anpassas så att redovisning kan ske vid överenskommen tidpunkt för redovisning i kommunfullmäktige
- Bolagets styrelse skall samråda med respektive ägares kommunstyrelse innan beslut fattas om anställning eller avveckling av verkställande direktör.
- Bolaget skall hantera sina personalfrågor i överensstämmelse med Alvesta kommuns personalpolicy
- Den ekonomiska ersättningen till styrelsens ledamöter bestäms av kommunfullmäktige i Alvesta kommun.

Dialog ägare – bolag

Målet med dialogen skall vara:

- En öppen och förtroendefull dialog skall kontinuerligt ske mellan bolag och ägare

Bilagor

1. Grunder för verksamhet i bolagsform
2. Aktieägaravtal

Grunder för verksamhet i bolagsform antagna i kommunfullmäktige 16 december 2014

Kommunen äger via sitt moderbolag Alvesta Kommunföretag AB fyra bolag:

- AllboHus Fastighets AB
- Alvesta Energi AB
- Alvesta Renhållnings AB (ARAB)
- Alvesta Utveckling AB

Energibolaget äger Alvesta Elnät AB, som i sin tur äger Bredband i Vänd AB (BIVA). Det bolagets enda uppgift är att äga andelar i det regionala bredbandsbolaget Wexnet AB. Kommunen har också en ägarandel i Vänds Räddningstjänstförbund (VRTFB) på knappt 20 procent. Andra delen av VRTFB ägs av Växjö Energi AB respektive Växjö kommun.

För den kommunala verksamheten i bolagsform - koncernen Alvesta Kommunföretag - upprättas tillsammans med kommunen en årsredovisning (sammanställd redovisning). Under innevarande år tas uppföljningsrapporter fram för kommunen och bolagen. I planering och styrning finns ett antal styrinstrument och grundläggande värderingar för verksamheten i bolag. Grunderna för det redovisas nedan.

Kännetecknande för kommunalt ägda företag är att de drivs med en dubbel målsättning. Vid sidan av de finansiella eller företagsekonomiska målen finns även samhällsekonomiska mål. Det finns ibland en vag uppfattning om varför kommunen äger bolag och hur dessa skall kunna styras och ledas på ett professionellt sätt.

Motiv till att kommunen äger ett moderbolag med dotterbolag är sammanfattningsvis:

- Strategiska
- Ekonomiska
- Kommunnytta
- Kompetensmässiga

Bakgrund och skäl till ägandet utvecklas under rubriken ”ägaridéer och bolagsordningar” nedan

▪ **Balans företagsekonomi - samhällsekonomi**

De kommunala bolagen är en del i den kommunala verksamheten, men drivs i företagsform. Det kommunala syftet balanserar mellan det traditionellt värdeskapandet med intäkter/kostnader ur ett företagsekonomiskt perspektiv (finansiell avkastning till ägarna) med ett samhällsekonomiskt perspektiv, kommunnytta, där värdeskapandet handlar om nytta i förhållande till kostnader för medborgarna.

De företagsekonomiska kraven (definieras i riktlinjer och mål/ägardirektiv för varje bolag) är överordnade andra värdeskapande målsättningar ur ett nyttoperspektiv. Kommunal kärnverksamhet, främst skola-omsorg-vård, finansieras i huvudsak av kommunalskatt och statsbidrag. Skattesubvention till bolag får inte förekomma. Bolagen skall leva på egna intäkter och den ekonomiska stabiliteten skall successivt stärkas (ökad soliditet). Driftkostnader och investeringar skall därför hållas på en nivå som ger förutsättningar för en långsiktigt god ekonomi.

- **Formell styrning av företagen**

Bolagen är självständiga juridiska personer som juridiskt har större befogenheter än en kommunal nämnd. Verksamheten går både under privaträttslig lagstiftning (aktiebolagslag med mera) och under offentligrättsliga regler.

För att säkerställa inflytande över verksamhet och ekonomi i bolagen har kommunen direkt eller genom sitt moderbolag ett antal formella styrinstrument, främst genom att

→ vara ensam beslutande på bolagsstämma

→ utse bolagsstyrelse

→ utse revisorer

→ fastställa bolagsordning

→ lämna särskilda riktlinjer och mål för verksamhet och ekonomi

ta ställning till förslag före beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

årligen pröva om bolagens verksamheter har varit förenlig med de kommunala ändamålen och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

- **Särskilda riktlinjer och mål**

Kommunfullmäktige har uppdragit åt ägarbolaget Alvesta Kommunföretag AB att förvalta och utöva kommunens ägarroll. Kommunstyrelsen beslutar om särskilda riktlinjer och mål (ägardirektiv) till moderbolaget och Kommunföretag beslutar i sin tur om direktiv till övriga bolag. Direktiven skall fastställas på respektive bolagsstämma. Ägardirektiven till bolagen skall ta upp:

- riktlinjer för verksamheten
- ekonomi- och verksamhetsplanering
- samordning med övrig kommunal verksamhet
- övrigt

Riktlinjer/mål kan gälla under en i förväg angiven tidsperiod (år, mandatperiod etc) eller att gälla tillsvidare. Bolagsstämma fastställer direktiven.

- **Värdeskapande dialog ägare - företag**

Bolagen ingår i "kommunkoncernen". I koncernen skall alla sträva efter att samarbeta optimalt för gemensam kommunnytta, att hålla ned/minska kostnader och en effektiv verksamhet. För att nå detta krävs en förtroendefull dialog mellan berörda representanter för ägare och bolag.